

O VIZIUNE MODERNĂ ÎN ABORDAREA ORELOR DE GEOGRAFIE: - LEARNING BY DOING – EVALUAREA PRIN PROIECTE

Autor: prof. Stoica Maria
Colegiul Național” Emil Racoviță”, București

Elevii se confruntă cu o problemă complexă, autentică – **problemele lumii contemporane – asigurarea durabilității mediului, promovarea turismului în România** extrasă din realitatea actuală, pe care o analizează și pentru care caută soluții de rezolvare.

Proiectul constituie o provocare adecvată posibilităților elevilor și implică o activitate efectivă de explorare, desfășurată într-un interval de timp.

Proiectul este o modalitate de învățare prin acțiune – **learning by doing**, o metodă interactivă amplă și un instrument de evaluare complex prin care **se formează omul independent, practic și creativ**.

Proiectarea înseamnă stabilirea traseului ipotetic de la starea actuală a unui sistem – “Ceea ce este”. La starea de dorită a sistemului respectiv – “ceea ce ar trebui să fie”. Proiectarea implică procedurile prin care sunt formulate scopurile generale de schimbare a sistemului, procedurile prin care sunt alese caile, clasele de acțiuni și categoriile de resurse necesare realizării acestor scopuri.

Planificarea implică procedurile de stabilire a pașilor concreți prin care sunt atinse scopurile; acțiunile concrete ce vor fi realizate, resursele (umane, materiale, financiare) alocate fiecărei acțiuni, termene și responsabilități precise, indicatori de performanță, rezultate concrete așteptate.

Proiectul sau planul cuprinde un ansamblu de activități interlegate care vor fi îndeplinite organizat pentru realizarea finalităților, scopurilor și obiectivelor propuse. Deoarece proiectul este **o temă de cercetare orientată spre un scop precis**, o anticipare a ceea ce se va realiza, elaborarea lui implică **cercetare științifică** și un **demers practic de căutare** a variantei potrivite. Proiectul este o lucrare cu caracter aplicativ, întocmită pe baza unei teme date, care cuprinde analiză – cauzală, cronologică, spațială – a unei probleme și un demers explicit de evoluție și soluționare a ei.

Fiind o activitate amplă, de durată, care implică multă muncă și efort intelectual, proiectul devine o **formă de evaluare motivantă pentru elevi** care facilitează o apreciere nuanțată a învățării. Deoarece se lucrează în echipă și se abordează un subiect din mediul cunoscut de viață, în funcție de interesul și de oportunitățile participanților, proiectul permite **colaborarea elevilor cu nivel cultural variat, cu abilități și competențe diferite**.

Folosind metoda proiectului în evaluarea am căutat să dinamizez orele de curs, să caut întrebările și să obțin, prin implicarea directă a elevilor, răspunsurile mult dorite.

Astfel, pe parcursul anului școlar 2013/2014 am aplicat metoda **learning by doing** reflectată prin următorul proiect:

“Copiii de pretutindeni, diferiți dar egali”

Proiectul a fost realizat și implementat în semestrul al II-lea al anului școlar 2013 – 2014 de elevii clasei a XI-a B, în cadrul programei de opțional “Mediile geografice și dezvoltarea durabilă”, programă realizată în cadrul Proiectului “Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului. Implicarea elevilor și a cadrelor didactice în proiecte și programe de educație pentru

dezvoltare”. Această programă ne oferă posibilitatea de a aborda interdisciplinar, pentru prima dată în colegiul nostru, problemele globale ale omenirii.

Proiectul promovează interculturalitatea, respectul și grija/preocuparea pentru conservarea patrimoniului și valorilor naționale și universale, respectul față de Drepturile Copilului, față de mediu, asigurarea durabilității resurselor naturale.

Se urmărește dezvoltarea abilităților de comunicare, a lucrului în echipă, realizarea unor activități de peer-education, dezvoltarea receptivității elevilor față de problemele dezvoltării durabile considerate în raport cu asumarea de roluri și de responsabilități în viața de fiecare zi, implicarea comunității locale în activitățile din școală.

În activitățile care s-au derulat, accentul a fost pus pe problemele cu care se confruntă țările din Africa Sub-Sahariană – sărăcia, foamea, bolile – HIV/SIDA, lipsa accesului la educația primară, nerespectarea drepturilor fetelor și femeilor, analfabetismul, exploatarea copiilor, violența și conflictele inter-etnice, lipsa resurselor de apă.

1. Durata proiectului

5 luni (februarie – iunie 2014)

2. Justificarea proiectului

Într-o lume globală, în permanentă schimbare, educația are un rol important, elevii și societatea trebuie să cunoască problemele cu care se confruntă planeta noastră și, mai ales, țările din Africa Sub-Sahariană. Trebuie să înțelegem și să abordăm problemele ca un tot unitar care ne privește și ne afectează pe toți.

Ne dorim ca elevii noștri să conștientizeze că aparțin unei comunități globale, afectată de probleme comune, că suntem diferiți, dar avem aceleași drepturi deasemenea să adopte o atitudine pozitivă față de diversitatea lumii.

Școala trebuie să contribuie la informarea comunității despre problemele globale ale omenirii, să sprijine copiii să se adapteze, să înțeleagă că, fără implicare, nu avem șanse la o viață decentă, nu există viitor pentru planeta noastră.

3. Scop

Schimbarea comportamentului prin adoptarea unei atitudini pro-active față de problemele globale ale omenirii.

4. Obiective

O.1. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea problemelor teoretice și practice, în cadrul diferitelor grupuri;

O.2. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare;

O.3. Participarea la luarea deciziilor și la rezolvarea problemelor comunității globale.

5. Activitățile proiectului (scurtă descriere)

A.1 – promovarea proiectului în ședințele Consiliului Școlar al Elevilor și prin afișe; încheierea parteneriatelor; prezentarea Drepturilor Copilului și a Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului;

A.2. Susținerea unor lecții interactive la clasele a VII-a și a VIII-a, având ca temă promovarea valorilor naționale și universale precum și analiza problemelor sociale și economice cu care se confruntă țările Africii Sub-Sahariene;

A.3. Întâlnire cu Uca Marinescu – exploratoare care a traversat Africa de la Nord la Sud;

A.4. Realizarea unei dezbateri pe tema problemelor globale ale omenirii și conservării biodiversității la care vor participa și partenerii din proiect;

A.5. Se va realiza o expoziție de fotografii, se vor expune foile de flipchart și alte produse ale copiilor; se vor realiza spectacole de teatru – “Puzzle – Abandon” și “Un Păun în Țara Pinguinilor”; se vor aplica chestionare; se vor posta fotografiile pe site-ul colegiului.

6. Planul de activități (calendarul)

Activități	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie
Campanie de informare și sensibilizare – prezentarea proiectului	*	*			
Lecții interdisciplinare	*	*	*	*	
Întâlnire cu personalități		*			
Dezbateri				*	
Diseminare, evaluare	*	*	*	*	*

1. Rezultate obținute:

- diplome acordate elevilor;
- prezentări power-point;
- expoziție de fotografii;
- parteneriate încheiate între Colegiul Național ”Emil Racoviță”, Universitatea din București, licee din Sectorul 2 și Consiliul Reprezentativ al Părinților din școală;
- schimbare pozitivă în comportamentul elevilor.

2. Evaluare și follow-up

Evaluarea proiectului s-a făcut printr-un formular de evaluare aplicat elevilor participanți în proiect, cadrelor didactice și părinților. Astfel,

proiectele au fost prezentate, analizate, comparate, apreciate. S-a evaluat de către profesori, dar și de către elevi (interevaluare și autoevaluare): cercetarea în ansamblu, modul de lucru, prezentarea și produsele realizate. Fiecare echipă a explicat cum anume a lucrat, care au fost atribuțiile membrilor echipei, cum a îndeplinit fiecare sarcinile. În timpul prezentării proiectelor, elevii au luat notițe, au formulat întrebări sau răspunsuri, au făcut aprecieri asupra proiectelor, au dat note. Deoarece prezentarea poate avea aspectul unei competiții, fiecare echipă s-a străduit să găsească forme cât mai originale și atractive în realizarea și prezentarea proiectului. Pentru ca elevii să învețe să se autoevalueze și să interevalueze, în funcție de obiectivele proiectului, am utilizat diverse fișe de evaluare.

Avantajele evaluarii prin proiecte la ora de geografie:
metoda - learning by doing - formează omul independent, practic si creative prin:

- **Eliberarea de inhibiti;**
- **Prelungirea activitatii in afara orelor de curs;**
- **vizite la domiciliul elevilor**
- **realizarea sarcinilor impreuna cu parintii, petrecerea timpului impreuna cu familia;**
- **implicarea parintilor**
- **legatura cu scoala, intarirea relatiei profesor-elev-parinte**
- **finalitate: prezentare in serbarile realizate in scoala;**

Fisa de autoevaluare a membrilor grupului

Numele elevului	Sarcina efectuata	1-2 puncte	3-4 puncte	5-6 puncte	7-8 puncte	9-10 puncte
Elevul nr 1						
Elevul nr 2						
Elevul nr 3						
Elevul nr 4						
Elevul nr 5						

Fisa de evaluare a proiectelor

	Aspect evaluat	Punctajul grupurilor (1 – 10 puncte)				
		1	2	3	4	5
Continut	Diagnoza starii actuale					
	Identificarea nevoilor					
	Problema identificata					
	Descrierea starii dorite					
	Motivele stabilite					
	Scopurile stabilite					
	Rezultatele stabilite					
	Obiectivele stabilite					
	Resurse identificate					
	Strategie					
	Actiuni concrete					
	Stabilirea responsabilitatilor si a termenelor					
	Solutia propusa					
Prezentare	Prezentare verbala					
	Prezentare vizuala					
	Raspunsuri la intrebari					
Cercetare in						

ansamblu						
Modul de lucru in grup						
Media grupului						

3. Parteneri/Rolul partenerilor

Universitatea din Bucuresti, Facultatea de Geografie, Centrul de Analize Regionale în Turism, Mediu și Dezvoltare Durabilă – CARTEDO

Liceul Teoretic “Mihail Sadoveanu”, Sector 2

Colegiul Tehnic “Dimitrie Leonida”, Sector 2

Consiliul Reprezentativ al Părinților din Colegiul Național ”Emil Racoviță”

În loc de concluzii:

Este important ca profesorul sa respecte toate etapele activitatii, sa ii ajute, sa ii observe atent in fiecare moment astfel ca, la final, sa poata fi evaluat si procesul, nu numai produsul. Pentru monitorizarea activitatii se poate cere ca dupa o saptamana sa comunice subiectul ales, componenta echipei, bibliografia pe care o au in atentie. Pentru evaluarea procesului de elaborare a proiectului este bine ca profesorul sa aiba discutii saptamanale cu echipele pentru a observa ce dificultati au, pentru a analiza anumite alternative de rezolvare, pentru a-i incuraja.

Grupele de lucru au fost formate din doi pana la cinci membri. Au fost elevi care au participat mai putin dar care au fost mandri de produsul final. Elevii si-au dorit proiecte individuale sau in echipa de doi dar am optat pentru echipe mai mari – 4-5 membri, stabilite prin tragere la sorti pentru a spori coeziunea clasei si pentru a-i ajuta sa se cunoasca mai bine.

Am filmat unele activitati, am analizat impreuna gestică, limbajul verbal si nonverbal, am accentuat punctele tari si am cautat solutii pentru remedierea punctelor slabe. Am fost bucuroasa sa constat ce spirit de observatie au elevii. Au analizat activitatea colegilor, evidentiind punctele slabe si punctele tari din prezentarile acestora.

Ceea ce am obținut în final a fost un real succes, fapt evident, mai ales prin produsele obținute: “noii”elevi mai încrezători, mai optimiști și mai dornici de a pătrunde în “marea taină a geografiei” și profesori împliniți profesional.

